

var kommet igang, burde og vilde forfortes yderligere. — En forstandig Betragtning navnlig fra Arbejdsgivernes Side af Forholdene paa det Tidspunkt, da Loven angaaende Fællessukkerfogeriet af 25de Februar 1876 emanerede, vilde vistnok have ført til snarest muligt at ophæve Arbejderregulationerne i Erkjendelse af, at Bestemmelsen i Loven angaaende dette Forhold saavel ifølge sit Indhold som ifølge sin ubestemte Form let kunde blive Anledning til en Agitation, medens Spørgsmaalet uden en sfig Bestemmelse sandsynligvis vilde have løst sig af sig selv, saasnart Fællessukkerfogeriet var kommet igang. Under de ved Loven givne Forhold var det imidlertid af flere Grunde, som Commissionen ikke finder Anledning til her at gaa nærmere ind paa, forklarligt, at man ikke fra nogen Side forhastede sig med dette Spørgsmaal, hvis pludselige Løsning desuden ikke blev absolut nødvendig, da Sukkerfogeriet paa Grund af forskjellige Uheld wentet standsede sin Drift midt under Campaignen. Dets Stablering saavel som dets Arbejde efter denne havde imidlertid ydet sin betydelige Skjærv til Utilfredsheden blandt Landarbejderne. At et Etablissement som det heromtalte ikke kunde tvinges ind under Arbejderregulationerne, er en Selvfølge, men der havde vistnok i de bestaaende Forhold været god Grund til, at der fra Fabrikens Bestyrelses og tillige fra Autoriteternes Side var blevet gjort alt Muligt for at undgaae, at der ved Arbejdet fremkaldtes Calamiteter med Hensyn til Plantagernes forsvarlige Dyrkning. Der sees imidlertid, efter Alt hvad der foreligger, ikke at have været lagt nogen særlig Vægt herpaa, og der er derved ikke blot draget en utilbørlig stor Arbejdskraft fra Landarbejdet, men ogsaa hos den ved dette sidste Arbejde tilbageblivende Del af Befolkningen vakt en Misforstaaelse, som, hvor uberettiget den end i Realiteten kan siges at have været, gjorde sig stærkt gjældende.

Fællessukkerfogeriet virkede nemlig ikke blot som et Porter-system efter en større Maalestok, men det bevirkede ved sit fuldstændigt frie Arbejde tillige, at der ved samme absorberedes et langt større Antal Arbejdere end formentlig nødvendigt. Den hos den sorte Befolkning almindelige og navnlig hos den daarligere Del stærkt fremtrædende Tilbørlighed til i et Par Dage af Ugen at fortjære det Lidet, som den har nødvendig til Livets Ophold, for dernæst Nesten af Ugen at fortjære det i Lediggang og Forlystelser, fik ved Sukkerfogeriet rigelig Næring, og paa Landarbejderen, der ved sit strænge Arbejde tjente 10 Cents om Dagen, maatte det gjøre et stærkt Indtryk at see andre, ofte ganske unge Folk paa Fællessukkerfogeriet blive betalte med 35 Cents for et forholdsvis let Arbejde. Det er jo i og for sig rigtigt og sandt, at man ved til Landarbejderens 10 Cents at føie hans Allowance, Pengewærdien af hans Hus og Udbyttet af hans Provisionsgrund, ikke at tale om den Indtægt, mange Landarbejdere have gjennem de saakaldte „privileges“ (Ret til at opdrætte Svin og Fjerkræ, holde Geste o. s. v.) kommer op til en muligt endog højere Løn end den, der blev givet paa Fællessukkerfogeriet, men en saadan fund Burdering af Forholdene var saa meget mindre at vente fra Landarbejdernes Side, som Regeriets Arbejdere i Reglen bleve optagne hos Bøffendte eller Bøffner af begge Kjøen paa Plantagerne, — ofte uden at Sligt erfarede af Eier eller Forvalter — som delte deres Hus og deres Allowance med dem, saa at de i Virkeligheden havde en betydelig større Indtægt end Landarbejderne og i hvert Fald for den samme Indtægt kun behøvede at arbejde nogle faa Dage om Ugen. En ikke ringe Arbejdskraft kom saaledes ud af Markedet, og det var Plantagebestyrerne, der maatte bøde derfor. Endel af disse søgte da paa deres Side at staae imod, idet de dels søgte Erstatning for den tabte Arbejdskraft ved at antage Porters i større Udstrækning, dels, efter at Sukkerfogeriet var kommet igang, benyttede den ved Loven af 25de Februar 1876 givne Bestemmelse om Fri-